

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छः-

२०२६ सालको ऐन नं. १४

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि तरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली निराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रवल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाह देव देवानाम् सदा समर-विजयिनाम् ।

लोकसेवा आयोगका सदस्यहरूको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी ऐन

प्रस्तावना— लोकसेवा आयोगका सदस्यहरूको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न बान्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः— (१) यस ऐनको नाम “लोकसेवा आयोगका सदस्यहरूको

पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०२६” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः— विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा—

(क) “आयोग” भन्नाले नेपालको संविधानको धारा ७७ बमोजिमको लोकसेवा आयोगलाई सम्झनु पर्छ ।

(ख) “अध्यक्ष” भन्नाले आयोगको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) “सदस्य” भन्नाले आयोगको सदस्यलाई सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अध्यक्षलाई समेत जनाउँछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

233

३. पारिश्रमिक:- (१) अध्यक्षलाई प्रतिमास रु. १७००।- सत्र सय र सदस्यलाई प्रतिमास रु. १५००।- पन्ध्र सयका दरले पारिश्रमिक दिइनेछ ।

(२) श्री ५ को सरकारबाट कुनै किसिमको भत्ता वा निवृत्तभरण पाई राखेको कुनै व्यक्ति अध्यक्ष वा सदस्यको पदमा नियुक्त भएमा निज सो पदमा बहाल रहेसम्म त्यस्तो भत्ता वा निवृत्तभरण पाउने छैन ।

४. सवारी सुविधा:- अध्यक्षलाई सवारीको निमित्त मोटर सुविधा दिइनेछ ।

५. भ्रमण र दैनिक भत्ता:- सदस्यले आफ्नो ओहदा सम्बन्धी काममा नेपाल अधिराज्यभित्र भ्रमण गर्दा निजलाई देहायका दरले भ्रमण तथा दैनिक भत्ता दिइनेछ --

(क) भ्रमण भत्ता- रेल वा बसबाट भ्रमण गर्दा डेढ जनालाई लाग्ने पहिला दर्जाको भाडा, हवाई जहाजबाट भ्रमण गर्दा एक जनालाई लाग्ने भाडा र अरु सवारीबाट भ्रमण गर्दा त्यस सम्बन्धमा लाग्ने टिकट खर्च तथा ज्याला, तथा पैदल हिंड्नु पर्दा प्रति कोसको रु. ५।- ।

(ख) दैनिक भत्ता:- दफा ३ बमोजिम हुन आउने एक दिनको पारिश्रमिकको आधा ।

(ग) बीमा खर्च:- हवाई मार्गबाट भ्रमण गर्दा रु. दुई लाख रकमको बीमा खर्च ।

६. निवृत्तभरण र उपदान:- (१) श्री ५ को सरकारको सेवामा बहाल रहेको कुनै व्यक्ति आयोगको सदस्य पदमा नियुक्त भएमा र दुबै तर्फको सेवाको अवधि मिलाउँदा २० वर्ष वा सो भन्दा बढी पुगेमा अध्यक्षलाई प्रतिमास रु. ६००।- छ सय र अन्य सदस्यलाई प्रतिमास रु. ५००।- पाँच सय निवृत्तभरण दिइनेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिमको निवृत्तभरण पाइरहेको वा पाउने अवधि पुगेको व्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको एकाधरका परिवारलाई देहायको अवधिसम्म पारिवारिक निवृत्तभरण दिइनेछ:-

(क) पदावधि बाँकी छँदै मृत्यु भएमा ५ वर्षसम्म ।

(ख) निवृत्तभरण पाउन थालेको ५ वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा सो ५ वर्ष नपुगेको बाँकी अवधिसम्म ।

(३) आफ्नो पदबाट नोकरी छुट्दा निवृत्तभरण नपाउने सदस्यलाई सो पदमा बहाल रहेको अवधिको प्रत्येक वर्षको एक महिनाको पारिश्रमिकको दरले एक मुष्ट उपदान दिइनेछ ।

तर सरकारी सेवामा रहेको व्यक्ति सदस्य पदमा नियुक्ति हुँदा अघि सरकारी सेवा गरे वापत निवृत्तभरण पाइराखेको रहेछ भने त्यस्तो व्यक्तिले यस ऐन बमोजिमको उपदान पाउने छैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७. बिदा:- (१) सदस्यले देहाय बमोजिमको बिदा पाउन सक्नेछ:-

- (क) भइपरि आउने बिदा,
- (ख) घर बिदा,
- (ग) बिरामी बिदा,
- (घ) क्रिया बिदा, र
- (ङ) विशेष बिदा ।

(२) सदस्यले प्रत्येक वर्ष १५ दिनमा नबढाई सोही वर्षभित्र भइपरि आउने बिदा लिन पाउनेछ । सो बिदा लिई बसेको अबधिमामा निजले पूरा पारिश्रमिक पाउनेछ ।

(३) सदस्यले काम गरेका अबधिको बाह्र दिनको निमित्त एक दिनको दरले पूरा पारिश्रमिक सहितको घर बिदा पाउन सक्नेछ । घरबिदा बढीमा १२० दिनसम्म जम्मा गरी राख्न सकिने छ । साधारणतः सदस्यलाई आखिरी घर बिदा भुक्तान भएको मितिले ४ महिना नपुगी अर्को घर बिदा दिइने छैन । घर बिदाको प्रयोजनको निमित्त काम गरेको अबधि कायम गर्दा भइपरि आउने बिदा बसेको दिन र सार्वजनिक बिदाको दिन समेत काम गरेको दिनमा जोडिनेछ ।

(४) सदस्यले वर्ष एकमा १५ दिनसम्म पूरा पारिश्रमिक सहितको साधारण बिरामी बिदा पाउन सक्नेछ । त्यस्तो बिरामी बिदा नलिएको सञ्चित हुँदै जानेछ र कुनै ठूलो र कडा रोग लागि बिरामी भइ सो सञ्चित बिरामी बिदा थप लिन चाहेमा एक पटकमा २ महिनासम्म पारिश्रमिक सहितको र सञ्चित बिरामी बिदा समेत बाँकी नरहेकोमा एक पटकमा जम्मा ४ महिनासम्म र सेवाको अबधि भरमा जम्मा १२ महिनामा नबढ्ने गरी बिना पारिश्रमिकको बिरामी बिदा पाउन सक्नेछ ।

(५) सदस्य आफै क्रिया बस्नु परेमा कुल धर्म हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको पूरा पारिश्रमिक सहितको क्रिया बिदा पाउनेछ ।

(६) सदस्यले देहाए बमोजिम विशेष बिदा पाउन सक्नेछ र त्यस्तो बिदा आधा पारिश्रमिक सहितको हुनेछ:-

- (क) एक पटकमा एक महिनामा नबढाई र
- (ख) सदस्यको पदावधि भरमा ३ महिनामा नबढाई ।

(७) श्री ५ को सरकारको सेवामा रहेको कुनै व्यक्ति सदस्यको पदमा नियुक्त भएमा सो सेवामा रहँदाको निजको सञ्चित बिदा सम्बन्धी हक उपभोग गर्नबाट निजलाई बञ्चित गरिने छैन ।

(८) भइपरि आउने बिदा बाहेक अरु बिदाको लागि सदस्यले अध्यक्षको र अध्यक्षले श्री ५ महाराजाधिराजबाट पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

आधिकारिकतम मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(६) श्री ५ महाराजाधिराजबाट स्वीकृत बिदा भुक्तान नहुँदै अध्यक्षलाई काममा बोलाई बक्सन सकिबक्सने छ । अध्यक्षले सदस्यलाई स्वीकृत बिदा भुक्तान नहुँदै काममा बोलाउन सक्नेछ ।

८. कायम मुकायमको व्यवस्था:- (१) अध्यक्ष घर बिदा, बिरामी बिदा वा विशेष बिदामा बसेमा वा अध्यक्ष पद कुनै कारणले रिक्त हुन आएमा सो बिदामा बसेको वा पद रिक्त भएको अवधिसम्मका लागि श्री ५ महाराजाधिराजबाट तोकी बसेको सदस्यले कायम मुकायम अध्यक्ष भई सो पदको काम गर्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम कायम मुकायम हुने व्यक्तिले निज कायम मुकायम रहुञ्जेल दफा ३ बमोजिम पारिश्रमिक पाउनेछ ।

तर, कायम मुकायम अध्यक्ष भई कार्यभार सहालेको कारणले यो ऐन बमोजिमको निवृत्तभरण, उपदान वा पारिवारिक निवृत्तभरणमा निजको दाबी पुग्ने छैन ।

लालमोहर सदर मिति- २०२६।५।१६।५

आज्ञाले-

चूडामणिराज सिंह मल्ल

श्री ५ को सरकारको का. मु. सचिव ।

१२६
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।